

BESLUT

SB 46/01

2001-02-07

Diariennr: 159/00-24

SAKEN

”TV4 Öst”, TV4, 2000-03-21, 03-28 och 04-04, kl. 18.10-18.30,
matlagningsprogram; fråga om otillbörligt gynnande

En anmälan

I programmen, som hade undertiteln Micro mat, tillagades maträtter med hjälp av en mikrovågsugn av märket Whirlpool. Vid tillagningarna berättade programledaren vilken funktion som skulle användas, "jetdefrost", "crisp" och "stek". Logotypen för Whirlpool förekom i bild på mikrovågsugnen och på programledarens förkläde som hade logotypen för Whirlpool påtryckt. I programmet den 4 april visades vid ett tillfälle logotypen på förklädet särskilt tydligt.

Anmälaren har anmält programmet den 28 mars 2000. Nämnden har även granskat programmen som sändes veckan före och efter, den 21 mars respektive 4 april. Anmälaren anser att programmet innebar produktplacering och otillbörligt gynnande av Whirlpool.

TV4 anför i sitt yttrande att även om varumärket Whirlpool skymtades i programmen skedde detta inte på ett otillbörligt sätt. Det var inte producentens avsikt att exponera varumärket. Men det faktum att det förekom kunde knappast ha undvikits med tanke på programmets idé. Vidare anføres att viss varumärkesexponering är i princip oundviklig i matlagningsprogram då olika redskap används. I det aktuella fallet förekom inte någon särskild fokusering på varor från Whirlpool och TV4 anser att inslagen inte otillbörligt gynnade något kommersiellt intresse - trots att viss exponering skedde av Whirlpool. Yttrandet återfinns i sin helhet i *bilaga 1*.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Enligt 6 kap. 4 § radio- och TV-lagen (1966:844) får program som inte är reklam inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Enligt Granskningsnämndens praxis kan ett omnämnande av företags- och produktnamn utanför annonstid accepteras om det är motiverat av ett informations- eller

underhållningsintresse. Ju mindre informations-/underhållningsintresse som föreligger i ett visst fall, desto mindre är också det gynnande, dvs. den grad av fokusering på ett varumärke eller ett företagsnamn som kan tillåtas. Omvänt gäller att en högre grad av fokusering, och därmed gynnande, kan tillåtas om informations-/underhållningsintresset är betydande.

I sådana fall där sändningarna sker under betingelser som programföretaget helt råder över ställs särskilda krav på restriktivitet med exponering av varumärken eller företagsnamn.

I programmen förekom märket Whirlpool både på ugnarna och på programledarens förkläde. Tillagningsfunktionerna på Whirlpools ugnar betonades särskilt. Enligt nämndens mening uppkom sammantaget en fokusering på Whirlpool som gick utöver vad som kunde vara motiverat av något informations- eller underhållningsintresse. Programmen strider därför mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen i 6 kap. 4 § radio- och TV-lagen.

Granskningsnämnden finner inte skäl att ansöka om påförande av särskild avgift enligt bestämmelserna i 10 kap. 5 § och 12 kap. 4 § radio- och TV-lagen.

Detta beslut har fattats av Johan Munck, Ingrid Edström, Ella Niia, Mikael Odenberg (skiljaktig mening), Agneta Ringman (skiljaktig mening), Sören Thunell och Göran Schäder efter föredragning av Annelie Ulfhielm.

Den skiljaktiga meningen framgår av *bilaga 2*.

På Granskningsnämndens vägnar

Johan Munck

Annelie Ulfhielm